

«Fitch Ratings» Azərbaycanın investisiya səviyyəli kredit reytingini təsdiqləmişdir

Həyata keçirilən iqtisadi siyasət nəticəsində Azərbaycan biznes üçün əlverişli məkana çevrilib

«Fitch» Beynəlxalq Reyting Agentliyi 2012-ci il mayın 10-da Azərbaycanın uzunmüddətli yerli və xarici valyuta üzrə reytingini «BBB-» investisiya səviyyəsində bir daha təsdiqləmişdir. Agentliyin mətbuat üçün yaydığı açıqlamada qeyd olunur ki, Azərbaycanın reytinginin investisiya səviyyəsində saxlanması aparılan davamlı islahatlar nəticəsində ölkənin iqtisadi güdrətinin əhəmiyyətli dərəcədə güclənməsini, dinamik sosial-iqtisadi inkişafı və insanların rifah halının yaxşılaşmasını əks etdirir.

«Neftdən daxil olan gəlirlər və olduqca ehtiyatlı və düşünülmüş büdcə siyasəti ölkənin maliyyə gücünü əhəmiyyətli dərəcədə artırmış, nəzərə çarpan dərəcədə valyuta ehtiyatları yaratmağa imkan vermiş, inflyasiyanı idarəolunan səviyyədə saxlamışdır. Respublikada qeyri-neft sektorunda gedən sürətli inkişaf rəqabətə davamlı milli iqtisadiyyatın formalaşdırılmasına və inkişaf dinamikasının sürətləndirilməsinə, habelə yoxsulluğun əhəmiyyətli dərəcədə aşağı salınmasına, insan kapitalı ilə bağlı bir çox məsələlərin həll olunmasına zəmin yaratmışdır», - agentliyin məlumatında bildirilir. Agentlik Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya iqtisadiyyatının tərkib hissəsinə çevrildiyini və ölkənin istənilən geosiyasi risklərə dayanıqlılığını da xüsusi vurğulayır.

2011-2012-ci illərdə Azərbaycanın sürətli inkişaf yolunda olduğu, respublikada biznes mühitinin əvvəlki illərlə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə liberallaşdırıldığı bir sıra digər nüfuzlu maliyyə qurumları və reyting agentliklərinin hesabatlarında da təsdiqini tapmışdır. Dünya Bankı və Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının 2011-ci ilin sonunda hazırladığı «Doing 2012: daha şəffaf dünyada biznesin idarə edilməsi» reytingində Azərbaycan 3 pillə irəliləyərək 66-cı yeri tutmuşdu.

«Moody's Investors Services» Beynəlxalq Reyting Agentliyi isə aprelin 19-da yaydığı məlumatda respublikamızın suveren kredit reytingini «Ba1»-dən «Baa3»-ə qaldırmışdır. «Moody's» Beynəlxalq Reyting Agentliyi Azərbaycan Respublikasının uzunmüddətli yerli və xarici valyuta üzrə reytingini investisiya səviyyəsinə yüksəltmişdir. Agentiyə görə, Azərbaycan hökuməti «daha çox xarici investisiya cəlb etmək üçün» enerji daşıyıcılarının qiymətinin artmasından səmərəli istifadə edə bilmişdir: «Neftlə bağlı olmayan sənayenin infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi və yeni sektorların inkişaf etdirilməsi 2011-ci ildə həmin sahələrin istehsal səviyyəsini 9,4% qaldırmağa imkan vermişdir».

«Moody's» həmin qərarı ilə 2011-ci ilin dekabrında Azərbaycanın statusunu bir pillə qaldıran («BBB»-yə qədər) nüfuzlu «Standard & Poors» Beynəlxalq Reyting Agentliyinin düzgün qiymətləndirmə verdiyini təsdiqləmişdir. «Standard & Poors» hesab edir ki, 2012-2014-cü illərdə Azərbaycanın ticarət balansının müsbət saldosu ümumi daxili məhsulun 20%-nə çatacaqdır.

İqtisadçı ekspertlərin qənaətinə, bir sıra ölkələrdə mənfi təsirləri hələ də qabarıq sezilən global iqtisadi böhran fonunda «Fitch» Beynəlxalq Reyting Agentliyinin Azərbaycanın uzunmüddətli yerli və xarici valyuta üzrə reytingini sabit saxlaması son illərdə respublikada yerli və xarici sahibkarlığın keyfiyyətcə yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu göstərir. Bazar iqtisadiyyatı tələblərinə uyğun funksional idarəetmə mexanizmlərinin formalaşdırılması, dövlət strukturlarının iqtisadi fəaliyyət sahələrinə nəzarətinin təkmilləşdirilməsi nəticəsində liberal bazar prinsiplərinin daha geniş vüsət alması özəl sektorun inkişafına təkan vermişdir. Bu baxımdan, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərin həcmnin ildən-ilə artırılması, iş adamlarının fəaliyyətinə süni müdaxilələrin aradan qaldırılması, sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı sisteminin sadələşdirilərək «bir pəncərə» prinsipi əsasında aparılması, gömrük orqanlarında da bu sistemin təşkili, texnoparkların yaradılması, korrupsiyaya qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi və s. kimi addımları xüsusi vurğulamaq lazımdır.

Vergi yükünün azaldılması və vergi prosedurlarının asanlaşdırılması məqsədilə 2010-cu ilin yanvarından mənfəət vergisinin 22%-dən 20%-yə, fiziki şəxslər üçün gəlir vergisinin maksimal dərəcəsinin 35%-dən 30%-dək, fərdi sahibkarlar üçün isə 20%-dək endirilməsi, habelə sadələşdirilmiş vergi ödəyicisi hüququ əldə etmək üçün hüquqi şəxslərin vergi tutulan əməliyyatlarının illik həcmnin 90 min manatdan 150 min manatadək artırılması biznes mühitinin liberallaşmasına müsbət təsir göstərmişdir. Modern idarəetmə texnologiyalarının tətbiqi ilə yanaşı,

infrastrukturun miasirləşdirilməsi tədbirləri, bu sahəyə dövlət əsaslı kapital qoyuluşlarının həcmnin ildən-ilə artması da biznesin inkişafına dəstək tədbirlərinin nəticəsidir.

İqtisadiyyata xarici investisiyaların cəlb edilməsi sahəsində görülən məqsədyönlü tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan İntestisiya Şirkətinin fəaliyyəti genişləndirilmiş, qeyri-neft sektoruna xarici investisiyaların cəlb olunması və ixracın təşviqi məqsədilə Azərbaycanda İxracın və İntestisiyaların Təşviqi Fondu yaradılmışdır. Fond ölkə sahibkarlarının ixrac potensialının artırılmasında, investisiya imkanlarının genişləndirilməsində, potensial tərəfdaşların tapılmasında və birgə əməkdaşlıq layihələrinin həyata keçirilməsində sahibkarlara yaxından dəstək verir.

Beynəlxalq hesablarda Azərbaycanda əlverişli investisiya mühitinin formalaşmasında vergi xidməti orqanlarının fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi tədbirlərinin əhəmiyyəti də xüsusi vurğulanır. Qeyd olunur ki, biznes mühitinin sağlamlaşdırılmasına xidmət edən islahatlar nəticəsində ölkədə güclü nəzarət mexanizmlərinə malik vergi inzibatçılığı formalaşdırılmış, vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında texnoloji baxımdan mükəmməl elektron əlaqələr sistemi yaradılmışdır. Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sisteminin tətbiqi nəticəsində vergi xidməti müasir informasiya texnologiyalarına malik xidmətlərdən birinə çevrilmişdir.

Vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsinin, fiziki və hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatının, habelə vergi və rüsumların büdcəyə ödənişinin elektron formada həyata keçirilməsi ölkənin investisiya cəlbediciliyini artırır. Elektron xidmətlərin tətbiq sahəsinin genişləndirilməsi həm də korrupsiyaya və digər neqativ hallara qarşı mübarizə sahəsində sistemli islahatların tərkib hissəsi kimi müsbət rol oynayır.

Samir MUSTAFAYEV